

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 101/2026
05.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 1403/24 од 19.03.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 321/25 од 01.10.2025. године, у седници већа одржаној 05.02.2026. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Марковића, поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 1403/24 од 19.03.2025. године и Вишег суда у Београду Кж1 321/25 од 01.10.2025. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду К 1403/24 од 19.03.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 7 (седам) месеци.

На основу одредбе члана 87. Кривичног законика према окривљеном АА изречена је мера безбедности одузимање предмета – једне возачке дозволе Републике Хрватске серијског броја ... и једне личне карте Републике Хрватске серијског броја

Истом пресудом окривљени је ослобођен дужности надокнаде трошкова кривичног поступка и паушала суду.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 321/25 од 01.10.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Другог основног суда у Београду К 1403/24 од 19.03.2025. године, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Марковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде или само другостепену пресуду предмет врати на поновно одлучивање нижестепеном суду или да преиначи другостепену пресуду и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву наводи да се побијане пресуде заснивају на доказима који су прибављени супротно одредбама Законика о кривичном поступку, те да се на њима, у смислу одредбе члана 16. став 1. и 84. ЗКП не може заснивати судска одлука.

У том смислу бранилац указује да полицијски службеници, након извршеног прегледа путничког моторног возила, нису сачинили записник о прегледу возила нити службену белешку у смислу одредбе члана 286. став 2. ЗКП, иако је то била њихова обавеза, услед чега сматра да је радња прегледа возила незаконита, па су и сви докази који су проистекли из те радње незаконити. У вези са тим, бранилац даље наводи да је записник о вештачењу НЦКФ број 234-7-799/22 од 16.05.2022. године незаконит доказ према начину прибављања, јер у списима предмета не постоји наредба надлежног органа у смислу одредбе члана 117. ЗКП. У захтеву се затим указује да је извештај Одељења за потраге УКП, ПУ за град Београд од 09.05.2022. године незаконит доказ, будући да представља белешку о неформалном разговору полицијских службеника са окривљеним, који је у том моменту имао својство грађанина, те да се садржина таквог разговора не може користити као доказ у кривичном поступку, посебно имајући у виду да полицијски службеници који су сачинили извештај нису испитани у поступку. Такође, бранилац као незаконит доказ, како по начину прибављања тако и у погледу њене садржине, означава и потврду о привремено одузетим предметима ПУ за град Београд, УКП, Одељење за сузбијање имовинских деликата број 22907/2022 од 09.05.2022. године, наводећи да није сачињена у складу са одредбом члана 150. ЗКП, обзиром да не садржи податке о месту и начину проналаска предмета, нити је у њој констатовано одузимање појединих предмета (аутомобил, кључеви од аутомобила, дуксерица, новчаник) који су од окривљеног одузети, а коју потврду је окривљени при томе потписао у својству грађанина.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. Ставом 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може: да тражи потребна обавештења од грађана; да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага; да за неопходно потребно време, а најдуже до осам часова ограничи кретање на одређеном простору; да предузме потребне мере у вези са утврђивањем истоветности лица и предмета; да распише потрагу за лицем и предметима за којима се трага; да у присуству одговорног лица прегледа одређене објекте и просторије државних органа, предузећа, радњи и других правних лица, оствари увид у њихову документацију и да је по потреби одузме; да предузме друге потребне мере и радње. О чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима који су пронађени или одузети, саставиће се записник или службена белешка. Ставом 4. истог члана, прописано је да о предузимању мера и радњи полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након предузимања обавештава јавног тужиоца.

Из списка предмета произилази да су критичном приликом полицијски службеници Одељења за потраге, УКП, ПУ за град Београд дана 09.05.2022. године, поступајући по расписаним потерницама Другог основног суда у Београду ОИКС, ИК 370/19, на искључењу са ауто-пута, зауставили путничко моторно возило, којим је управљао окривљени АА, којом приликом су приликом прегледа возила на задњем седишту у цепу дуксерице пронашли кожни новчаник у којем се налазила лична карта и возачка дозвола Републике Хрватске, на име ББ, са фотографијом окривљеног, што је изазвало сумњу да се ради о фалсификованим исправама. Након тога, о наведеним радњама сачињен је извештај полицијских службеника Одељења за потраге од истога дана, а од окривљеног су привремено одузети пронађени предмети, о чему је сачињена потврда о привремено одузетим предметима од 09.05.2022. године, а затим су пронађени документи, по захтеву полиције од 10.05.2022. године, достављени на вештачење Националном центру за криминалистичку форензику, након чега је дана 16.05.2022. године, сачињен записник о вештачењу, којим је утврђено да наведени документи нису аутентични, након чега су овлашћена службена лица МУП, УКП, Одељење за сузбијање имовинских деликата поднела кривичну пријаву јавном тужиоцу Другог ОЈТ у Београду, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. Кривичног законика.

Наиме, иако је тачно да након извршеног прегледа путничког моторног возила којим је управљао окривљени није сачињен записник о прегледу возила нити службена белешка, у смислу члана 286. став 2. ЗКП, из списка предмета произилази да су полицијски

службеници поступали у оквиру својих законских овлашћења, те да је о предузетим радњама сачињен извештај Одељења за потраге од 09.05.2022. године, у коме су констатоване све битне околности и пронађени предмети, па се изостанак записника или службене белешке не може сматрати разлогом незаконитости предузете радње. Ово тим пре, што из списка предмета – записника о саслушању осумњиченог УКП, Друго одељење Ку 7010/22 од 09.05.2022. године, произилази да је о догађају обавештен надлежни јавни тужилац, сходно одредби члана 286. став 4. ЗКП, па се самим тим, као неосновани оцењују наводи браниоца да је радња прегледа возила незаконита.

Поред овога, из списка произилази да је графоскопско вештачење НЦКФ број 234-7-799/22 од 16.05.2022. године извршено по захтеву ПУ за град Београд, УКП-Друго одељење, број 03.15.2.3.6-1533/22 од 10.05.2022. године, који по оцени Врховног суда, представља иницијални акт за предузимање наведене доказне радње, па се не може прихватити као основан навод браниоца да је предметно вештачење незаконито јер је предузето без наредбе у смислу члана 117. ЗКП. Околност што наведени акт није формално означен као „наредба“, не доводи у питање законитост вештачења, будући да из његове садржине недвосмислено произилази да је вештачење одређено од стране овлашћеног органа у оквиру предистражног поступка, па како је исто обављено од стране овлашћене институције, у свему складу са правилима струке и науке и сходно одредбама ЗКП, то предметни налаз и мишљење, по оцени Врховног суда, представља законит доказ на коме се пресуда може заснивати.

Неосновани су и наводи захтева да је извештај Одељења за потраге од 09.05.2022. године незаконит доказ, будући да исти представља службени акт о радњама које су полицијски службеници предузели у оквиру својих законских овлашћења, као и о предметима које су том приликом пронашли и привремено одузели, те као такав представља доказ у кривичном поступку из кога се могу утврђивати чињенице које се односе на предмет оптужбе. При томе, околности наведене у извештају, за које бранилац наводи да представљају неформални разговор, дате су у оквиру предузимања службених радњи утврђивања идентитета лица, у смислу одредбе члана 286. став 2. ЗКП.

Када је у питању потврда о привремено одузетим предметима ПУ за град Београд, УКП, Одељење за сузбијање имовинских деликата број 22907/2022 од 09.05.2022. године, Врховни суд налази да је иста сачињена у складу са одредбама ЗКП, које уређују привремено одузимање предмета и издавање потврде о томе (члан 147. и 150. ЗКП). Из њене садржине произилази који су предмети привремено одузети од окривљеног, при чему су ти предмети индивидуализовани у мери која омогућава њихову идентификацију, чиме је испуњена сврха потврде као писаног трага о предузетој службеној радњи. Имајући у виду да потврда представља доказ о конкретно привремено одузетим предметима, евентуалне разлике у односу на друге предмете који су од окривљеног одузети, а нису наведени у потврди, на које указује бранилац, представљају чињенично питање, које Врховни суд у поступку по захтеву за заштиту законитости не разматра. Поред наведеног, околност да је окривљени предметну потврду потписао у својству грађанина, није од утицаја на њену законитост. Наиме, сходно одредби члана 150. ЗКП, обавезан елемент потврде о привремено одузетим предметима је својство и потпис лица које радњу спроводи, док потпис и својство лица од кога се предмети одузимају, није услов њене ваљаности, нити је то лице дужно да потврду потпише, будући да потпис лица од кога су предмети одузети не

представља изјаву о предаји предмета, већ искључиво доказ - потврду, о томе који предмети, када, од кога и по ком законском основу су одузети. С обзиром на све наведено, супротно наводима браниоца, потврда о привремено одузетим предметима ПУ за град Београд, УКП, Одељење за сузбијање имовинских деликата број 22907/2022 од 09.05.2022. године, није прибављена супротно одредбама ЗКП и представља законит доказ, на коме се правноснажна пресуда може заснивати.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да су овлашћена службена лица критичном приликом поступила у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП и у том смислу обавила преглед возила, у складу са чланом 286. став. 2. ЗКП, о чему је у смислу става 4. истог члана, обавештен поступајући јавни тужилац, па су докази који су прибављени на овај начин законито прибављени докази који су коришћени у кривичном поступку у складу са одредбама ЗКП, због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости, којима се истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени неоснованим.

Осталим наводима захтева, у делу у коме бранилац указује на наводне недостатке у утврђивању чињеничног стања, изводи сопствене закључке о значају појединих доказа и даје другачије тумачење изведених доказа у односу на оно које су прихватили нижестепени судови, бранилац указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП. Истовремено, препричавајући и полемишући са образложењем нижестепених пресуда, бранилац указује и на наводну повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Међутим, како наведене повреде, не представљају законске разлоге, због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд се у разматрање и оцену захтева за заштиту законитости у том делу није упуштао.

Позивање браниоца на одлуке Врховног касационог суда Кзз 350/22 од 24.05.2022. године, Кзз 152/23 од 29.03.2023. године и Кзз 958/15 од 18.11.2015. године, није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, имајући у виду да се наведене одлуке заснивају на другачијој правној ситуацији, те се не могу применити на конкретан случај.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић